

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Alsóvadász

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

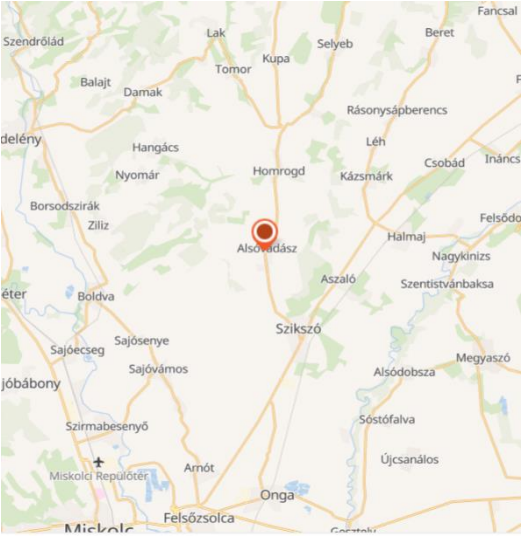
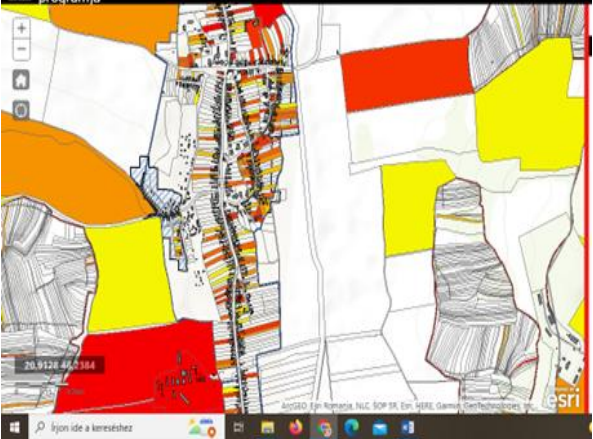
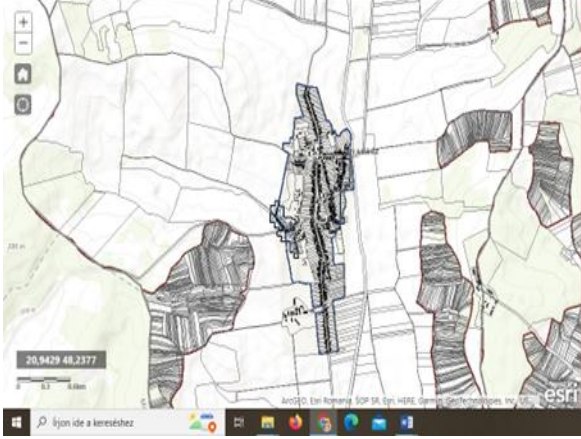
Alsóvadász

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Szikszói járás

Szervezet neve:

Dátum: 2022. Június

	<p>Terület: 2290 km² Lakónépesség: 1591 fő Jogállás: község Járás: Szikszói járás Megye: Borsod-Abaúj-Zemplén megye</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Alsóvadász	
Megye	Borsod-Abaúj-Zemplén	
Járás	Szikszoói	
Programba vonás köre	4	
Szervezet neve		
Lakosságszám (2021)	1460	1591
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	93%	
15 év alattiak aránya (2021)	24,2%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	94%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	18%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	101%	
Lakásszám (2011)	447	
Üres lakások száma (2011)	13	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	323	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	47	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	290	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	91	
Lakások száma (2019)	447	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	335	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	309	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	425	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	290	
WC nélküli lakások száma (2011)	108	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	42	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1,1	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	1233824 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	97%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	3625000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	30	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	10	

Az interjú a település polgármesterével, valamint a gyermekjóléti szolgálat szakemberével készült 2022.05.26.-án.

1.A település leírása

1.1 A település pozíciója (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

A település fekvése, távolsága a járásközponttól, megyeszékhelytől, nagyobb munkaerőpiaci központtól, illetve közösségi közlekedés helyzete. Növekvő vagy csökkenő lakosság, el- és bevándorlás mértéke, szegregátumban élők/roma lakosság aránya. Helyi és térségi gazdaság munkaerőfelszívó képessége a célcsoport szempontjából. A településen elérhető szolgáltatások. A célcsoportot érintő, lakhatási és foglalkoztatási szempontból releváns önkormányzati fejlesztések felsorolása az elmúlt időszakban.

Alsóvadász egy kis község Magyarország északkeleti részén, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. A Cserehát dombvidék déli részén terül el. Miskolctól északkeleti irányban kb. 25 kilométerre fekszik. Alsóvadász és Jánosd községek 1906-ban egyesültek, megalkotva a mai Alsóvadász községet.

A Cserehát dombvidék déli részén, a Vadász-patak mellett fekszik, Szikszó városától 5 km-re északra, Miskolctól 22 km-re északkeletre. A szomszédos települések Szikszón kívül Homrogd 6 km-re északra és Aszaló 8 km-re délkeletre.

A település halmozottan hátrányos helyzetű, mind megközelíthetőség szempontjából, mint az ipartelepek távolságát tekintve. Sajnos nincs túl nagy érdeklődés a vállalkozók részéről sem.

A **település elhelyezkedése** folytán a munkahelyek távol esnek és a bejárást a munkaadók általában nem támogatják, mivel a legközelebbi kisváros Szikszó 6 km-re még a legközelebbi nagyváros Miskolc, 22 km-re fekszik. A városok és Alsóvadász között a közlekedés megoldott Volán busszal, vasúthálózat a települést nem érinti. Így a munkavállalóknak nehéz állandó munkát találniuk, leginkább csak idenymunkákat találnak. Az önkormányzat, mint a legnagyobb foglalkoztató a közmunka programok folyamatossá tételére törekszik. Beruházásokra az önkormányzat szűkös anyagi lehetőségei miatt nincs lehetőség a községben. Pályázati kiírások függvényében tud csak beruházás megvalósulni a településen. Nagyon kevés és főleg egyszemélyes vállalkozás van a településen.

Közösségi közlekedés

Alsóvadász – Miskolc vonalon naponta 20 volános buszjárat közlekedik.

Alsóvadász – Szikszó vonalon naponta 21 volános buszjárat közlekedik.

Lakosság

Az önkormányzat információi alapján a lakosság 60%-a roma, 40%-a magyar.

2012 óta folyamatosan csökken a lakosság száma, 2019-ben 1452 fő volt.

2012 óta évente közel 30 gyermek születik a településen és kb. 13-15 hal meg a lakosok közül, ezért a természetes szaporodás pozitív irányú évek óta szaporodás figyelhető meg, magasan meghaladva a járási arányokat is.

A településre költözések száma ingadozást mutató 2012 és 2019 között, de 2016-hoz képest 2019-be megduplázódott az odavándorlók száma. 2019-ben közel 100-an (97fő) költözött Alsóvadászra.

Az elvándorlások aránya is ingadozó, de mindig több, mint az odavándorlók aránya, ezért az elmúlt években a vándorlási egyenleg mindig negatív, tehát többen költöznek el a településről.

2015-től fokozatosan és viszonylag nagy mértékben csökken az aktív korú lakosok száma már alig 60%-a lakosságnak. Az öregedési mutató ennek ellenére a járással szinte azonos mértékű.

A roma lakosság száma a településen nagyon magas. Jelentős százalékban tartósan munkanélküliek, alacsony iskolai végzettségűek, szakképzetlenek az itt élő emberek. A településen nagy létszámban élnek halmozottan hátrányos helyzetűek is. A községben alacsony az iskolázottság, főleg a roma és a mélyszegénységben élő lakosság körében.

Vándorlás: Környező településekről sokan ide költöznek, Csenyéte, Aszaló, Szikszó, Boldva. Párvalasztás útján érkeznek a településre.

Térségi munkalehetőségek

Az községi önkormányzat igyekszik minél több embert foglalkoztatni az alacsony iskolai végzettségűek közül a közfoglalkoztatás keretén belül, ezért 2013 óta csökkent a településen a munkanélküliségi ráta. Leginkább a mezőgazdasági foglalkoztatás ad lehetőséget női munkaerők alkalmazására.

Alsóvadász Község Önkormányzata évek óta próbál a munkanélküliségén javítani, a nagy létszámú közfoglalkoztatással.

Jelenleg 101 közfoglalkoztatott dolgozik az önkormányzatnál, a nemek megoszlása 50-50%.

A közfoglalkoztatott emberek iskolai végzettségét tekintve 4 embernek van szakképzettsége: 1 állattenyésztő, 1 traktoros, 1 hegesztő, 1 kőműves. A 90 % szakképzetlen, **8 osztállyal sem rendelkeznek.**

Mezőgazdasági program keretében 600 nm² területen fóliasátor található. A megtermelt zöldségeket a község konyháján kerül feldolgozásra-felhasználásra.

Állattartással is kiegészül a program. (sertés)

További munkahelyek:

-Szikszó Raklapgyár

-Miskolc Bosch Kft. (céges busz lehetőség biztosított)

-Almás és meggyes ültetvény munkát ad, idénymunka (a település határában található)

-Bodzát szedés

Pályázatok, fejlesztések

- „Szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal Alsóvadász településen”

Projekt azonosító száma: EFOP-1.6.2-16-2017-00062
Kedvezményezett neve: Alsóvadász Község Önkormányzata
Támogatás összege: 197 740 827 Ft
Támogatás mértéke: 100 %
Projekt tervezett befejezési dátuma: 2022.03.01.

Célirányos fejlesztések, helyi szolgáltatások, bekapcsolódás a munka világába, közösségi összefogás. Az elkövetkezendő 3 év alatt valósul meg mindez Alsóvadászon, a helyi önkormányzat és az Abaújrakezdés Közhasznú Egyesület, valamint a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság (2019. augusztus 1-ig Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság) és számos más képző és szociális szervezet együttműködésével.

2019.márciusában indult az EFOP-1.6.2-16-2017-00062 “Szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal Alsóvadász településen ” című projekt. A megvalósítás időszakában 136 fő került bevonásra, akik egyéni és családi fejlesztési tervek alapján kapnak támogatást szociális szakemberek közreműködésével.

- „Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés területi esélykülönbségének csökkentése Alsóvadászon,,” című projekt keretében az önkormányzat 47 379 202 forint vissza nem térítendő támogatást nyert.

A Széchenyi 2020 program keretében a TOP-4.1.1-16-BO1-2017-00009 kódszámú projektnek köszönhetően megvalósul az egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése.

- Az EFOP-1.5.3-16 azonosítószámú Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben elnevezésű Európai Unió projekt keretében 199 949 248 Ft vissza nem térítendő támogatást nyert el Forró Község Önkormányzata konzorciumban Alsóvadász Község, Baktakék Község, Csobád Község, Ináncs Község, Léh Község, Litka Község Önkormányzatával, valamint a KBTF Közép-Borsodi Területfejlesztési Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társasággal.

- **„Bölcsőde kialakítása Alsóvadászon”** című projekt keretében az önkormányzat 216 111 111 forint vissza nem térítendő támogatást nyert. A Széchenyi 2020 program keretében a TOP -1.4.1 – 16 – BO1 – 2017- 00024 kódszámú projekt célja a gyermekjóléti alapellátásokhoz való hozzáférés javítása és a szolgáltatások minőségének fejlesztése, a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, családok segítése.

-Konyha felújítás, bővítés

-Orvosi rendelő felújítása

-Bölcsöde 48 férőhelyes épült, várható nyitás szeptemberben. Sokan érdeklődnek az üres állásokkal kapcsolatban, van olyan, aki amiatt végez el dajka képzőt a településen élők közül, hogy ott dolgozhasson majd, ha elindul.

-Ravatalozó felújítása

-Közösségi ház felújítása

-Önkormányzat épülete megújult

-játszótér kialakítása

-futballpálya elkerítése

-öltöző bővítése

Szolgáltatások:

Civil szervezetek száma közel azonos az években 2019-ben 9 civil szervezet volt bejegyezve.

A településen az információszerzéshez és a közösségi élet gyakorlásához (könyvtár, internet hozzáférés, wifi) a Közösségi Házban van lehetőség, ami egy akadálymentesített épület.

Sportolási lehetőség a gyerekek számára csak a település mellett elhelyezkedő sportpályán biztosított ingyenesen. A legközelebb eső uszoda Szikszó városban található, tőlünk 6 km-re, melyet a hátrányos körülmények között élő gyermekeink nem tudnak igénybe venni anyagi körülményeik miatt.

A nyári étkeztetésre idén sokan igényt tartanak.

Óvoda, jelenleg 3 csoporttal, 75 gyermekkel üzemel

(Sok a nevelőszülő a településen, így sok a gyermek is a településen.)

Tervezik az óvoda bővítését, mert sok a születések száma is.

Az Általános Iskola 8 osztályig elérhető a településen. 150-160 fő a tanulói létszám. Az intézmény 100%-ban szegregált. A magyarok és a jobb módú romák elhordják a gyermekeiket Homrodra és Szikszóra.

300 adagos főzőkonyha

Védőnői szolgáltatás minden nap elérhető.

Háziorvos hetente kétszer rendel a településen, de Szikszón naponta elérhető a szolgáltatás. (szomszédos település)

Posta

Gyógyszertár Homrodon és Szikszón van (szomszéd települések)

Könyvtár van a településen

BKGY volt, de nem volt rá érdeklődés, így megszűnt

1 kocsmá és 1 dohánybolt

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település...

...térségi pozíciója tekintetében:

- közepes pozíció: helyben viszonylag elégségesek, illetve a közelben elérhetőek a szolgáltatások, a munkaerőpiac viszont nehezebben érhető el. Ha van is munkahely a közelben, az nem kompatibilis a célcsoport munkavállalási képességeivel;

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A települése lakossága jellemzően nő

1.2 A település szerkezetének leírása (fél oldal)

A fejezet tartalma

A település központja és a szegregátumok állapota, a szilárd útburkolattal való ellátottság, közműinfrastruktúra rendelkezésre állása, a helyi adottságok alapján hol, melyik településrészben vannak a legkritikusabb (külön: árvizes részek) és a fejleszthető részek. Szegregátumok száma és elhelyezkedése. Van-e a településen elég lakható ingatlan, van-e elég felújítható ingatlan a településen, hogyan alakultak a lakóingatlan adás-vételek az elmúlt években.

A lakások 92 %-ában bekötött víz van.

Villamosenergia fogyasztás fele a járásban jellemzőnek.

A gázfogyasztás a járásihoz hasonló, de messze elmarad az országos átlagtól.

Lakások száma (2019)	447
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	335
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	309
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	425
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	290
WC nélküli lakások száma (2011)	108

Szegregátum: Alsóvadász községben a 2016. november 8-án kelt KSH Népszámlálási Főosztály által kiadott igazolás alapján egy szegregátum és ezen felül egy veszélyeztetett terület található.

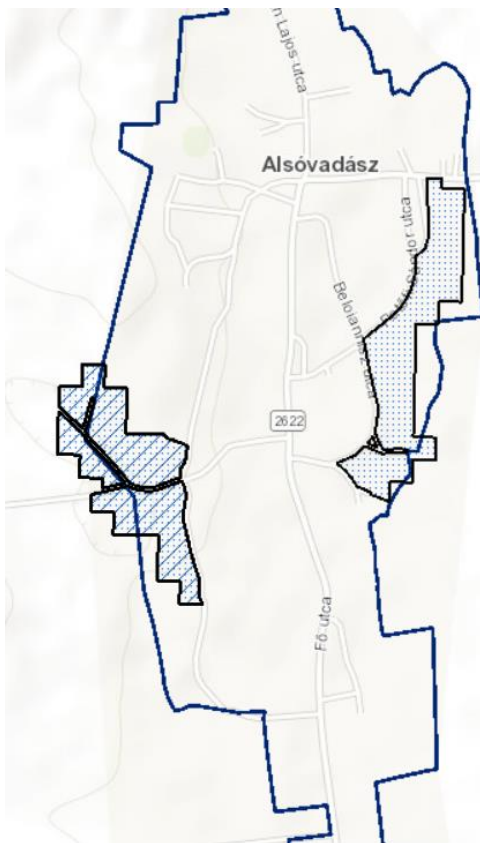
A település nyugati határától indulva az Újtelep utca mindkét oldala.

Szilárd útburkolattal rendelkeznek, de régi, rossz minőségű. Kb. 50 ház van ezen a telepen, melyekről általánosságban elmondható, hogy rossz állapotban vannak. Az ingatlanok belső felújítása szükséges lenne. Az Újtelep mellett van egy Alsópincesor nevű borospincesor, ahol szintén életvitelszerűen laknak.

Az itt élő emberek javarészt a közfoglalkoztatásból élnek. A nők általában gyeseen vannak, 3-7 a gyermekek száma a szegregátumban. A korai gyermekvállalás megfigyelhető ezen a településen is, 16 éves kortól.

A veszélyeztetett terület: József Attila utca keleti oldala- Beloianisz utca keleti oldala- Fő utca délkeleti oldala- Dózsa György utca északkeleti oldala- Belterületi határ

De összességében elmondható, hogy a település egész területén már elszórtan helyezkednek el a roma családok.

Lakásállomány

Alsóvadász	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lakásállomány (db)	447	447	447	447	447	447	446
Közcatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)	67,1	68	68,7	69,1	69,1	66,4	
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)	77,4	77,6	76,7	74,9	74,9	74,9	
Egy és két szobás lakások aránya (százalék)	35,8	35,8	35,8	35,8	35,8	35,8	35,7
Épített lakások (üdülők nélkül) (db)	0	0	0	0	0	0	0
Az év folyamán épített lakás, 1000 lakásra (db)	0	0	0	0	0	0	0

Ingtalanok ára: 5-6 millió forintba kerülnek a parasztházak, 10-12 millió forint az összkomfortos. Az autópálya megnyitása felhúzta az árakat, Miskolc így már 10 percen belül elérhető.

Népszerű volt a CSOK a településen élők között, roma-és nem roma családok egyaránt éltek a kedvezményes hitellehetőséggel.

Az idősebb korosztály eladta a házait, és elmentek a gyerekek, unokák után, csak a legidősebb korosztály maradt.

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- településen belül a szegregált részek a település jelentős hányadát, de kevesebb mint felét teszik ki

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések (fél oldal)

A fejezet tartalma

A településen történt lakhatással kapcsolatos fejlesztések, amelyeket az elmúlt 10-15 évben valósítottak meg, külön hangsúllyal a 2014-2021 uniós programozási időszak EFOP telepprogramjára, esetleg az előző időszak TÁMOP telepprogramjára. A megvalósított programok eredményei (új, felújított lakások, bérlakások elosztásának módszere: milyen célcsoportoknak, milyen kiválasztással). A lakhatási körülmények javítását célzó szoft programokkal kapcsolatos vélemények feltárása is szükséges.

A településen megvalósult komplex telepprogram.

- SZEGREGÁLT ÉLETHELYZETEK FELSZÁMOLÁSA KOMPLEX PROGRAMOKKAL ALSÓVADÁSZ TELEPÜLÉSEN (ERFA)

Szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal Alsóvadász településen (ERFA)

Projekt azonosító szám: EFOP-2.4.1-16-2017-00069

Kedvezményezett neve: Alsóvadász Község Önkormányzata

Támogatás összege: 200 000 000 Ft

Támogatás mértéke: 100 %

Projekt tervezett befejezési dátuma: 2021.04.30.

Szépülő településképpel, új és felújított közösségi terekkel, komfortos szociális bérlakások kialakításával kívánja Alsóvadász település megállítani illetve megfordítani a település leszakadási folyamatát, növelni a település megtartó erejét.

2019. májusában indult az EFOP-2.4.1-16-2017-00062”” Szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal Alsóvadász településen (ERFA) című projekt. A fejlesztés irányai szükségletfeméréseken alapuló Lakhatási Beavatkozási Terv keretében kerültek meghatározásra az érintett lakosság bevonásával.

A legfőbb cél a lakhatási feltételek javítása, aminek a keretében 5 db önkormányzati bérlakás kerül kialakításra, illetve felújításra a településen, amely legalább 32 főnek biztosít megfelelő és korszerű lakhatást, hozzájárulva a leszakadás megállításához és az ott élő lakosság társadalmi státusának emelkedéséhez.

A szegregátum területén új építésű Csillag Szolgáltató Pont kerül kialakításra a szolgáltatások helyben való elérése céljából. Szociális szolgáltatások, ügyintézés, internet elérés, tisztálkodási és mosási lehetőség biztosítását nyújtja.

A közösségi terek jelentősen bővülnek, mely lehetőséget biztosít a közösségi rendezvényeknek, programoknak a településen élők számára. A Községi Ház beszerzett ingatlan felújításával valósul meg. A település központjában és marginalizált területén egy-egy játszótér biztosítja az ott élő gyermekek szabadidejének hasznos eltöltését.

A program elsősorban az EFOP-1.6.2 ESZA program keretében fejlesztésbe bevont 136 fő periférikus településrészen szegénységben és társadalmi kirekesztésben élőket célozza meg, ugyanakkor a település egésze számára is biztosít olyan infrastrukturális fejlesztéseket, amelyek segítik a hátrányos helyzetű emberek felzárkózását, a település életébe történő integrációját és egész falu megújulását.

Aktualitások:

A közművek még nem kerültek bevezetésre a bérlakásokban.

Még nincs meghatározva a bérleti díj összege. A kiválasztás során fontos szempontként szerepel a fizetőképesség.

A program ideje alatt több képzést tudtak megvalósítani:

- takarító képzés
- digitális írástudás
- zöldségtermelő
- konyhai kisegítő

A hallgatóknak nem sikerült elhelyezkedni ezekkel a végzettségekkel.

Szerettek volna felzárkózó képzést is indítani, de kevés osztállyal rendelkeztek a projekt résztvevői. (4-5 osztály).

A fejezet fő következtetései

Az önkormányzat pozitívan áll hozzá a jövőbeli hasonló célú fejlesztésekhez.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban (fél oldal)

A fejezet tartalma

Együttműködő, nem együttműködő, mennyire támogatja a településen belüli mobilizációt (szegregátumból kifelé, ha releváns) illetve a településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához fűződik-e valamilyen érdeke? (pl. gyerekszám csökkenése a helyi intézmények működése miatt kockázatos, településüzemeltetéshez kapcsolódó közmunka, egyéb függőségi rendszerek)

A roma családoknak megoldás lehetne a több generációs együttélések feloldására. A kiválasztás folyamatában szívesen részt vesz a képviselőtestület.

Az efopos bérlakások kiosztása után is valószínűleg lesz olyan család, akinek jó lehetőség lehet egy szociális bérlakás. (kb. 20 család)

Polgármester úr támogató a településen belüli mobilizáció kérdésében.

A fejezet fő következtetései

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.

2 A lakosság helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Foglalkoztatottság és jövedelmek szintje a célcsoport tekintetében: milyen típusú munkákat végeznek (közfoglalkoztatottság, alkalmi/idénymunkák, hetelés, stb.), milyen jövedelemért, ezekben körülbelül hány fő érintett. Legfőbb szociális problémák (élethelyzetek, devianciák, eladósodottság, uzsora, perspektívák, mely szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, nem megfelelő minőségű szolgáltatások). Családok szociális helyzetük szerinti besorolása.

A regisztrált munkanélküliek száma a közmunkaprogramnak köszönhetően folyamatosan csökkent 2013 óta, de 2019-től azonban emelkedésbe fordult át.

A munkanélküliek több, mint fele tartósan munka nélkül van, de ez nem marad el a járásban jellemzőtől.

Az elmúlt években mindig magas volt a pályakezdő munkanélküliek aránya, magasabb, mint a járásban.

Az egy lakosra jutó nettó jövedelem évente 700 E Ft körül van, ami a járásban alacsonynak számít.

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *										
Alsóvadász Borsod-Abaúj-Zemplén megye Szikszói járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022 01 - 07. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	12	25	78	95	51	32	62	60	52	45
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	10	11	15	12	6	4	4	5	5	5
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	36	42	80	76	128	116	84	81	75	67
-- Mezőgazdaság	10	21	29	47	60	47	42	42	35	34
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	0	1	20	17	29	6	7	10	3
-- Szociális jellegű program	25	20	49	10	51	41	36	32	30	30
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen	58	78	173	183	185	152	150	145	131	117
Közfoglalkoztatási mutató	5,82%	8,02%	17,78%	18,74%	19,68%	16,16%	16,16%	15,91%	14,27%	12,48%
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon	130	133	102	59	58	54	57	68	67	61
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	8	7	7	8	11	13	19	23	22	20
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	117	113	83	94	74	73	64	66	58	70
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	255	252	192	161	144	140	140	156	148	151
-- Ebből tartós álláskereső	135	113	70	40	36	38	39	43	47	49
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	25,80%	26,01%	19,67%	16,50%	15,28%	14,83%	15,10%	17,10%	16,08%	16,05%

Családsegítő-és gyermekjóléti szolgálat

A településen 18 családdal dolgozik.

Az Újtelepi részen vannak gondok, legtöbbször lakhatási problémák miatt kerülnek látótérbe a családok. Ez a rész a szegregátum.

Itt a lakók fával fűtenek, általában áramszolgáltatással rendelkeznek. Az Újtelep mellett van egy Alsópincesor nevű borospincesor, ahol szintén életvitelszerűen laknak.

Az itt élő emberek javarészt a közfoglalkoztatásból élnek. A nők általában gyeseen vannak, 3-7 a gyermekek száma a szegregátumban. A korai gyermekvállalás megfigyelhető ezen a településen is, 16 éves kortól.

Sok családnál az apukák börtönbüntetésüket töltik, több szabálysértés, bűncselekmény felgyűlt: lopás, kijárási korlátozás be nem tartása, rendőrökre támadás stb.

Jelen van a kábítószerhasználat a településen, jellemző az olcsó drogok fogyasztása, házilag kevert szerek. Az uzorát illetően csak sejthető, hogy jelen van.

A fejtetvesség itt is rendszeres probléma, 1 család nagyon szoros emberfogást igényel, 2 gyermek esetében folyamatos a probléma.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a korai szűrővizsgálatokra nem járnak. Védőnőhöz is nagyon sokan csak felszólításra mennek. A kötelező védőoltásokat a gyermekek kapcsán többségébe felveszik.

Az intézményekkel jó a kapcsolata a családsegítő kollégának, havonta tartanak esetmegbeszéléseket, melyek eredményesek a közös munka miatt.

Nincs továbbtanulási kedv a fiatalok körében, akik nem járnak iskolába, azok feketén dolgoznak, ha van rá lehetőségük.

Vegyes a porták tisztán tartása, vannak nagyon szépen rendben tartott porták, de sok helyen van kosz.

Sokan laknak egy házban a roma családok esetében.

Próbálnak költeni a házak állagmegóvására, de erre kevés pénz jut.

Szociális problémák:

A roma lakosoknál sok családnál nincs kerítés, a kutyák az utcán szaladgálnak, volt már több komoly kutyaharapásos baleset.

Kb. 150 kóborkutya van a településen, ördögi kör, mert egyelőre nincs rá semmilyen megoldás. A gazdák az ingyenes ivartalanításra sem viszik el a kutyáikat.

Több generációs együttélés jellemző a településen. 4-5 átlagban a vállalt gyermek száma, de előfordul a 7-8-10 gyermek is. A tapasztalat az, hogy ahol mindkét szülő dolgozik, ott tudatosabb a családtervezés.

Gyakori a hitelek felvétele: autó, arany, tv vásárlás, de a hitelt nem fizetik vissza legtöbbször, ebből kifolyólag sokan vannak eladósodva. Legalább 100 lakás van árverezés alatt.

Alacsony iskolai végzettség.

Települési támogatást biztosít a családok számára az önkormányzat minden hónapban a krízishelyzetben lévő családoknak számára.

Családtípus	Családok száma: 500
<u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	0
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszthető a család munkaerőpiaci részvétele.	460
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	40

3 A lakásállomány helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Épületek állapota, az életveszélyes, illetve kritikus állapotú házak számossága, aránya a településen, illetve a szegregátum(ok)ban. Tulajdonviszonyok elsősorban a segítségre szoruló családok körében (legális tulajdonviszonyok, mennyire jellemző albérlet, uzsora bérlet, szívességi lakáshasználat), ezek mértékének becslése. Lakósűrűségi viszonyok vizsgálata (a statisztikai adatok és a valós helyzet összevetése). Üres ingatlanok, illetve megvásárolható ingatlanok (ház, telek) száma (kapcsolódóan az üres ingatlanok tulajdonosi viszonyai, tehermentesek-e, ténylegesen megvásárolhatók-e).

Lakásállomány:

Napjainkban mindenhol megfigyelhető, így Alsóvadászra is jellemzővé vált a lakhatással kapcsolatos problémák előtérbe kerülése, ezek közül is kiemelkedő a lakáshoz jutás nehézsége, a lakhatással kapcsolatos költségek viselése, illetve a rendelkezésre álló lakásállomány minősége. Az Önkormányzat felismerte, hogy átfogó intézkedésre van szükség a helyi lakáspolitikában a lakhatási problémák csökkentése érdekében.

Néhány mély szegénységben élő család lakását eladva megvásárolta az olcsóbb értékű „boros pincét”, melyet saját munkával átalakítva próbál lakhatóvá tenni. Törekedni kell ezek felszámolására, mert ezek az épületek nem lakáscélú ingatlanok.

Közműszolgáltatásba bekapcsolt lakások

Lakások száma (2019)	447
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	335
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	309
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	425
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	290
WC nélküli lakások száma (2011)	108

Lakások túlzásúfoltsága

A szegregátumban megfigyelhető jelenség, főként az Újtelepi területen.

Rendezetlen tulajdonviszonyok

Az ingatlanok tulajdonviszonya változó képet mutat a településen.

Szívességi lakáshasználat: a fiatal párok esetében. A munkaviszonnyal rendelkezők esetében a CSOK oldotta a többgenerációs együttélést és a szívességi lakáshasználatot.

Eladó ingatlanok száma:

5 eladó ingatlanhirdetést található az ingatlan.com oldalán, ez a ház 6,9 millió forint. Jelenleg ez a legolcsóbb ház, ettől csak drágábbak vannak, 14 – 23 millió forint között.

<https://ingatlan.com/szukites/elado+haz+alsovadasz>

<https://ingatlan.com/alsovadasz/elado+haz/csaladi-haz/32761380>

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma: 340 db
életveszélyes házak	0
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	10
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	270
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	60

4 A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái (1 oldal)

A fejezet tartalma

Legfőbb lakhatási problémák és azok statisztikai adatok és becslések alapján való nagyságrendjének összegzése a szegregációt, a közmű ellátottságot (közmű elérhetősége, közműszolgáltatásokból kikapcsolt lakások), a lakásállomány javítását, a tulajdonviszonyok rendezetlenségét, az eladósodottság problémáit is érintve.

Térségi pozíciója tekintetében közepes pozícióban lévő településről beszélhetünk.

A település társadalmi összetétele, **gettósodó település** típusba tartozik, 60%-ban roma családok laknak a településen.

Önkormányzat hozzáállása a bérlakásfejlesztési programhoz:

Az önkormányzat együttműködő, a település fejlődésének lehetőségét látja a szociális bérlakás programban.

Az Efopos telepfelszámolás mellett szükségesnek érzi még a bérlakások kialakítását. Szívesen részt vesz majd a kiválasztás folyamatában is, amikor oda kerül a sor. További 5-6 család számára bizonyosan segítséget jelent majd a lakhatási körülmények javításában.

A településen jellemző, hogy több generáció él egy lakóházban, ami egyben azt is jelenti, hogy a tulajdonos család mellett a többi család szívességi lakáshasználó, ami

számukra bizonytalan lakhatási helyzetet jelent. Az utóbbi elsősorban a fiatal családokat érint.

A helyi szakemberek véleménye szerint elsősorban a szívésségi lakáshasználó fiatal gyerekes családok körében van igény a költözésre.

Az eladósodottság a családok jelentős részét érintik, leggyakoribb oka a személyi kölcsönök (Provident), közműdíjak által keletkezett adósságok, Gyakori a hitelek felvétele, de a hitelt nem fizetik vissza legtöbbször. Legalább 100 lakás van árverezés alatt.

Uzsora jelen van: pénzre terjed ki.

Az eladó ingatlanok száma jelenleg 5, az ingatlanhirdetési oldalakon.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálv

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás					0
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni					10
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)					270
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni			40		60
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen					
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	0	460	40		500 család 340 lakott ház

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és priorizálási szintek leírása (2 oldal)

A fejezet a feltárt problémák mentén megfogalmazza a lakhatási szegénységet enyhítő beavatkozások körét és a szükségletek alapján mutató nagyságrendjét függetlenül attól, hogy jelenleg melyik beavatkozáshoz milyen szintű forrás áll rendelkezésre. A beavatkozások tehát diagnózis alapúak és nem csak az RRF által lehetővé tett intézkedésekre koncentrálnak, hanem mindazokra, amelyek a helyi szükségletfeltárás alapján elengedhetetlennek mutatkoznak a lakhatási problémák csökkentése érdekében. A beavatkozások kialakításánál érvényesíteni kell a beavatkozások egymásra épülésének szemléletét, tehát meg kell fogalmazni azokat a szoft programokat is, melyek a megalapozzák a lakhatás fizikai körülményeit javító beruházásokat.

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

- **Háztartásgazdálkodást,** pénzbeosztás tudatosságát javító programok, melyek megalapozzák a magasabb szintű lakhatási költségek rendszeres fizetését.
- **Eladósodottság kezelésének kiterjesztése:** az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.
- **Foglalkoztatás javítását célzó program:** a munkaerőpiaci mentor tevékenységére támaszkodva a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra kell koncentrálni.

Lakhatási programok:

A **közműszolgáltatásokba való be-, visszakapcsolás** támogatása elsősorban a víz- és az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében előrefizető villanyóra felszerelése.

Bérlakásfejlesztés tekintetében:

- **Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak:** a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik szüleiknél túlszűfolt lakásban élnek. A településvezetés is azon családok mobilizációját támogatja a településen belül, ahol a családok rendszeres munkaviszonnyal rendelkeznek.
- Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilizálás: ennek célcsoportja olyan családok lehetnek, akik rendelkeznek rendszeres, elsősorban bejelentett munkával, vagy hajlandóak és képesek ebbe az irányba elmozdulni

4.3 Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve (3-4 oldal)

Ez a fejezet már „csak” a bérlakásprogramra fókuszál és annak nagyságrendjének, céljainak és célcsoportjainak, illetve javasolt megoldási modelljének konkretizálását szolgálja. A fejlesztések nagyságrendjét a feltárt szükségletekből kiindulva kell meghatározni. A szükséglet alapján meghatározott fejlesztések nagyságrendjét a Kézikönyvben meghatározott szempontok szerint lehet korrigálni.

A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

település közlekedési összeköttetései	jó járatszám jellemző a buszokra
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	nem jellemző, közfoglalkoztatás a fő foglalkoztató
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	a jelenleg hirdetett ingatlanok 6.9-23 millió forint között mozognak
közműinfrastruktúra	minden közmű rendelkezésre áll a településen
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	többnyire rendezett
uzsora	jelen van, kamatos pénzre terjed ki
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	helyben minden elérhető
szegregátumok relatív mérete a településen	gettósodó település

A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálás nagyságrendjét módosító tényezők:

településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	igen
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	nincs tudomás negatív megítélésről
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	jelen van
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	nem ismert
helyi növekedés centrum (munkahely konkrét település)	Szikszó, Miskolc
családok társadalmi kapcsolatrendszerének összetétele	szoros
céltelepülés árszínvonala (alacsony, magas)	magas

A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése:

Bérlakásfejlesztések:

A potenciális célcsoporti körből a megvalósító szervezet szerint csak olyan családok tudnak ténylegesen élni a bérlakásfejlesztések adta lehetőséggel, akik megfelelően ösztönöztek és együttműködőek, illetve van esély arra, hogy azzá tehetőek, továbbá rendszeres munkával és viszonylag magasabb jövedelemmel rendelkeznek. Figyelembe véve a 4 éves megvalósítási időszakot (a terv elkészítéséhez képest), az alábbi nagyságrendek vállalása lehet reális:

- településen belüli mobilizáció: teljes időszakban 5-6 család a polgármester úr szerint, ami egyben **3 bérlakás létrehozását jelenti a településen**

Indoklás:

Az előzetes felméréseket, valamint interjúkat összevetve, a térségben dolgozó valamennyi szakember véleményére alapozva született a döntés.

A településen élők helyzetét nehezíti, hogy helyben nem valósul meg nagyobb beruházás, ami biztos megélhetést nyújtana az itt élők számára.

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)				
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)				
Túlzsúfolt lakásból szétköltöző család költözik be	3			
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást				
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást				
Összesen				3

4.4 Opcionális kiegészítő fejezet

Amennyiben a beavatkozási terv megvalósításában fontos további szervezeti együttműködés, vagy olyan, kifejezetten a településre jellemző kockázatok társulnak hozzá, amelyeket a fenti tematikus fejezetekben nem lehetett körbejárni azt ebben a kiegészítő fejezetben lehet megtenni.